

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje „ 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Stane 4 nvč.

Telefon št. 870.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

London 12. Iz Washingtona javljajo, da bodo bojne sile pod poveljstvom admirala Merrita — ki je določen za mesto guvernerja na Filipinih — sestavljale I. voj. Admiral Sampson je baje dobil nalog, naj ne napade San Juan de Puerto Rico, ampak naj tam čaka novih navodil.

Washington 12. Komisija za vnanje stvari obeh zbornic je vsprejela poročilo, ki se izreka za aneksijo otoka Havaii. (Havaii je republika v Velikem oceanu, ki je do nedavno temu uživala protektorat Zjedinenih držav.)

Washington 12. Državni podtajnik Allan dobiva podrobna poročila, glasom katerih je bilo videti mnogo torpedovk na obali Nove Anglije. Predsednik Mac Kinley je odredil, da se ta poročila nemudoma predlože mornariškemu svetu.

New-York 12. »Journal« je izvedel, da je ameriško brodovje, sestojajo iz 4 ladij, zapričelo bombardovanje na mesto San Juan de Puerto Rico.

Madrid 12. Minister mornarice oporeka vesti, da bi se bila španjska eskadra povrnila v Kadiks. Iz Kadiksa javljajo, da je španjsko brodovje pri Kanariških otokih.

New-York 12. Javno menenje je razburjeno kolikor toliko, ker ni nikakih vesti o španjskem brodovju.

Pariz 12. »Eclair« je izvedel, da so Amerikanci definitivno opustili misel okupacije Kube.

Madrid 12. Župan v Madridu je opozoril vlado, da je pomanjkanje oglja naraslo tako, da so se tovarne morale zapreti, vsled česar je na tisoče delavcev brez kruha.

Keywest 12. Boj pri Cardenasu (mesto na otoku Kuba) je trajal jedno uro. Amerikanski top-

njači »Willmington« in »Hudson« ter torpedovka »Winslow« so priplule v pristanišče, da bi napadle nekaj španjskih topnjač, toda niso našle istih, dokler niso jele streljati španjske baterije. Potem so se prikazale tudi španjske topnjače, ki so jele tudi streljati na ameriške ladje. »Hudson« je v Keywest privela pet mrtvih in pet ranjenih.

Dunaj 12. Knez Nikolaj Črnogorski je odpotoval nocoj v London.

Lvov 12. Danes popoldne se je predstavila deputacija delavcev županu in vojaškemu poveljniku, da predloži prošnjo oziroma na draginjo, ki je zavlada. Vojaško oblast je prosila deputacijo, da bi prebivalstvo dobivalo komis po ceni izdelovanja. Poveljnik je odgovoril, da predloži to prošnjo vojnemu ministru. Popoldne in zvečer so bila zborovanja delavcev.

Izgredi v Italiji.

Milan 12. Sedaj vlada popolen mir.

Rim 12. Socijalist Rondoni, dospevši v Belinzona (mesto v Švici), je izjavil, da vsemu revolucionarnemu gibanju v Italiji je bil namen, da se proglasi republika po vzgledu Švicarskem. Po Švici je vse polno italijanskih begunov.

Novi „moderni razkolniki“.

V Istri, dne 6. maja 1898.

Težko je sicer vedno pisati o reformatorjih med mlajšo italijansko duhovščino naše vladikovine. Ali potrebno je. Res nam ne odgovarjajo, ker smo menda z »Edinost-jom« preveč liberalci, ako ne celo brezverci, kajti kdo bi se neki mazal (v svojem patentiranem katolicizmu) z brezverskimi časniki! No, vsakako ima svoj prav; tako tudi mi menda. Nam pa se dozdeva, da zato nočejo odgo-

varjati, ker ne morejo, ne smejo, in slednjič, ako bi hoteli odgovarjati na podlagi resnice, bi ne imeli kaj odgovarjati. Seveda na ta način pač ni mogoče odgovarjati, ako ne — z lažjo! Zato pa še ne bomo molčali, posebno, ker želimo, da pošten svet spozna te hinavce in svetohline tržaške v duhovskih haljah, tudi ako nosijo rudeče ovratnike. Bodisi, kar hoče; obleka dela (sicer) človeka, a ne vselej, saj v našem slučaju ne. — Časniki so naredili tem čudakom in nestrpnežem ime reformatorjev; prav, da si zaslužijo v nekem smislu celo ime razkolnikov (schismatici).

Nedolgo temu smo trdili, da so gospodje italijanski duhovniki na glavo postavili dve poglaviti dogmi sv. katoliške vere, in da je upor proti svojemu vrhovnemu pastirju prva stopinja do razkola. Pri tej trditvi ostanemo še, ker je še niso pobili. To pa tem bolj, ker ne vemo, kam bi se pritožili s svojimi spomenicami, ako bi jim rimska kurija — kar je več nego gotovo — zavržla njihovo krivično in podlo tožbo zoper svojega škofa. Morda bodo, v svoji domišljavosti, nasprotovali tudi sv. Očetu?!

Očitno so torej odrekli dolžno pokorščino svojemu višjemu pastirju, ki je v gotovem pomenu tudi »caput Ecclesiae« in sicer »Ecclesiae Terrestriae-Justinopolitanae«. A so šli še za korak dalje. Kakor vè povedati »Piccolo«, njihov najnovejši časniški bratec, sklenili so na shodu društva »unione di S. Giusto et S. Nazario« v Kopru, škofa urgirati, da jim odgovori na njihovo spomenico; in ako smemo verjeti »Piccoli-ju«, so to tudi storili. Verjetno je popolnoma!

Na ta način ne odrekajo svojemu škofu le pokorščine, ampak mu celo hočejo dajati ukaze, povelja. Veče predrznosti, nesramnosti in hinavščine si pač ne moremo misliti! Preje so svojega škofa tožili, potem so se hodili po vrsti k škofu

mi krivi, niti naše kristijanske molitve«.

Polž ga je pazljivo poslušal in polagoma se mu je jela vračati zavest.

»Nemara je tako«, je zamomljal, »da je Stanko umrl s svojo smrtjo? ...«

Potrkal je na vrata ter pozval ženo iz sobe. Čez malo časa se je prikazala na pragu.

»Kaj hočeš?« je dejala, drgnivši si od joka nabuhle oči.

»Zakaj mi nisi nič povedala, da je Stanko bolehal od zime? Ni mogel dirjati in če se je utrudil, ga je dušilo, da je padel v nezavest.«

»Seveda je bolehal«, je odvrnila žena, »toda, kaj bi mu bil ti pomagal?«

»Ne bil bi mu pomagal, toda na vsaki način je fanta čakala smrt.«

Mati se je zjokala potihoma.

»Kajpada, da bi ne bil včer smrti«, je dejala ihté, »bodisi taki ali drugačni. In danes, ob času nevihte, jo je nesrečnež slutil, kajti hodil je po sobi kakor pijan ter se stiskal k vsem... O, ko bi mi bilo prišlo to v glavo, ne bila bi ga spustila iz hiše... V klet bi ga bila zaprla... Šla bi za njim, kamorkoli bi se ganil...«

»Tudi v koči bi bil umrl, ako je prišla njegova ura«, se je oglašil učitelj.

»Resnica«, je vzdihnil Polž. »Kadar je usmiljeni Bog koga poklical k sebi, ne obdrži ga ni oče, niti mati...« (Pride še.)

PODLISTEK.

92

PREDNJA STRAŽA.

ROMAN.

Poljski pisatelj Boleslav Prus. Poslov. Podravske.

Kmet je začel vrteti glavo ter mahati z rokami, kakor bi mu manjkalo sape.

»Ne srdite se, gospod!« je rekel. »Vi ste dober človek, to vem... Bog vam povrni to...«

In nakrat je poljubil učitelju roko.

»Sedaj pa pojdite od tod... Radi vas Nemecev je poginil on, moj Stanko!...« je zakričal kmet. »Že enkrat ste ga začarali, da je omedlel, toda sedaj, poslužili ste se take moči, da mi je utonil...«

»Človek!« je zaklical učitelj, »kaj govoriš?... Mar nismo mi kristijani kakor ti?... Mar se mi ne odpovedujemo satanu in njegovim dejanjem, kakor tudi vi?...«

Kmet mu je gledal v obraz kalnim pogledom.

»A radi česa je utonil?...«

»Vtegnilo se mu je spodrsniti. Kaj vem jaz?«

»Voda v jami je tako plitva, da bi bil iz nje izkočil... Le vaše petje ga je omamilo... Omamilo že v drugič... Ali ni res, Ovčar?...«

Ovčar je pokimal z glavo.

»Nemara je bil fant podvržen krču?« je vprašal učitelj.

»Nikdar.«

»Ali ni bil nikdar bolan?«

»Nikdar!...«

Ovčar je odmajal z glavo.

»On je bil bolan od zime«, se je oglašil hlapec.

»He?« je vprašal Polž.

»Resnico govorim«, je nadaljeval Ovčar. »Od zime, ko se je enkrat tako prehladil, da je teden dni ležal, bil je Stanko bolan. Dirjal je za kakih sto korakov, pa se utrudil ter dejal: »Matija, duši me!...« In ko je enkrat, to pomlad, zdirjal na grič, ko sem tam oral, se je utrudil tako, da je omedlel. Moral sem iti k reki po vode, da sem ga spravil k zavesti.«

»Tudi takrat«, je nadaljeval Ovčar, »ko so si Nemei odtikali prostor za hiše, ni Stanka omamilo njihovo petje, marveč to, da je urno zdirjal na grič ter se utrudil...«

»Ničesar mi nisi pravil o tem«, mu je segel Polž v besedo.

»Rekel sem to gospodinji, toda zavrnila me je takoj: »Kaj veš ti?... Vse svoje življenje si hodil samo za voljo, pa govoriš kakor vojaški ranecelnik...«

»Nu, vidite«, je rekel učitelj. »Fant je gotovo bolehal na srečo in to ga je, reveža, ugonobilo. Ko mu je otrpnilo sree, bil bi povsod umrl, naj si bi bil padel v vodo, ali na zemljo... Tega nismo

opravičevati, a sedaj ga pa še hočejo prisiliti, da jim odgovarja na takó imeniten »Staatsakt« italijanske namišljenosti in nesramne budalosti! No, to pač niso samo reformatorji, ampak so že razkolniki; zabredli so že v nekak »schisma«. Ker pa bi se tako silno radi znebili svojega škofa, in imajo že svojega škofa »puro sanguine« — vsaj »in spe«, — ki jih vodi, ki je duša brezpotrebne družbe za poitalijančevanje slovanskih krajev po italijanskih duhovnikih in vsakovrstnih kupljenih dušicah v duhovskih haljah »in futuro«, so ravno v tem smislu zabredli ti reformatorji tudi že v nekak »schisma perfectum«. Sicer pa imamo za svojo trditve pri rokah zgodovinski dokaz.

Pred 400 leti je bil na »piazza della Signoria« v Florenci (z dvema pripadnikoma) obešen in sežgan fanatičen dominikanec Hieronim Savonarola. Ž njim bi lahko stavili naše nove »razkolnike« tržaške v neko paralelo. Tudi Savonarola je bil duhoven, goreč, oster, dà, preoster v svojem redu, a vendar je o vsej gorečnosti zabredel v razkol, je odrekel pokorščino viši cerkveni oblasti, namreč tedanjemu papežu Aleksandru VI., in to iz gole domišljavosti, da ima le on prav. Ravno tako so storili prav naši moderni razkolni puntarji. Domišljajo si, da imajo le oni prav, in zato so naravnost odrekli pokorščino, dolžno svojemu škofu, hoteči izsiliti od njega za Slované krivičnih naredeb, kritikujoči njegove popolnoma pravične ukaze. Ravno vsled tega zaslužijo ime razkolnih puntarjev še tembolj, ker s tem podpirajo najhujše sovražnike sv. cerkve, framazone, vernemu svetu pa dajejo veliko pohujšanje. — Mil. škof jim ni storil niti najmanjše krivice, a vendar ga hočejo tožiti na viših cerkvenih oblastih. — Savonarola je nastopil očitno proti cerkveni avtoriteti, češ, da cerkev vlada nevreden papež. Prav, bodisi Aleksander VI. kakoršenkoli, bil je vendar — papež. — Kaj ste pa vi naši napačnega na svojem škofu, toli blagem in svetem možu, da ste tako zlobno in nesramno nastopili in še nastopate proti njemu?!

Nič drugega in samo to, da je po rodu — Slovan, in da ljubi in skrbi za vse svoje vernike. To je strašna pregreha v vaših hinavsko — svetih očeh! Ali si res domišljujete, da ga sv. Oče obsodi vam na ljubo, da-si je to vaša iskrena želja?! Dà, odgovora zahtevate na svoje zlobnosti, a za vas bi bil najboljši odgovor, da Premilostljivi objavi vašo »razkolno« spomenico brez vsega komentarja. Ako pa je — kakor razglašate — res pripravljen vam odgovoriti, stori to edino le zato, da vas reši gotove blamaže in sramote tako pred rimsko stolico, kakor pred poštenim svetom! Mi vsaj bi vam privoščili iz dna srea to blamažo.

Ne davno temu so ti »moderni razkolniki« zahtevali od »Prim. lista«, naj jim dokaže med drugim, da so v tajni zvezi z židovskim »Piccolom«. Sami seveda te trditve niso še ovrgli z dokazi, da-si so jim očitali to že vsi slovenski časopisi. Biti mora torej res, dà, mi celo trdimo, da niso v zvezi le »Piccolom«, ampak celo v najintimnejem prijateljstvu s tržaškimi obrežanimi in neobrežanimi Židi na magistratu. Sestavili so jim ti Židje ono spomenico, ki so jo s toliko vnemo podpisovali. Sicer pa, ako niso v nikaki zvezi »Piccolom«, kako je pa mogel potem javiti ta list, kaj da so sklenili na svojem tajnem shodu v Kopru?! Kako je mogel vedeti, da so sklenili ugrirati škofa za voljo spomenice?! In kako je mogel izvesti »Piccolo«, da jim škof hoče odgovoriti?! Ali mu je morda sam škof sporočil to?!

Kako se smešite! V svojem »Amicu« molčite seveda modro in hinavsko, svojo modrost pa nosite v glasilo tržaških neobrežanih krivonosov! Ako je bilo ono posvetovanje res tajno, potem bi pač ne smele tako hitro med svet vaše neslane tajnosti, ki so baje »tolike« važnosti. Sicer ste pa — čudno — vedno tajni, in tajni, in zopet tajni, zakaj pa bi ne bili enkrat očitni, ako ste toli pošteti! Tatje kradejo najraje tajno. Tako tudi vi jemljete svojemu lastnemu škofu na svojih tajnih shodih pošteno ime pred svetom, ker ste toli — tajno — očitni! Framazoni se shajajo tajno, katoliškemu duhovniku pa bi ne bilo menda treba tolike in vedne tajnosti, ker vsakdo pričakuje od njega poštenega dela, ki je lahko očitno. Sploh sme biti poštena stvar vselej očitna! Konečno pa: kaj ima vaše brezpotrebno društvo — sestrica framazonske Lege — opraviti z vašo spomenico?! Spomenica je postala političnega značaja, kakor hitro so krivonosi

vaši bratje zaznali o njej, oziroma za vaše podpise, med tem, ko vaše društvo še ni politično, ali vsaj naznanjeno ni bilo političnim oblastim kakor tako. Dobro bi bilo, da bi se nekdo drugi malo pobrigal za vas. A kaj — v Kopru se sme vse, samo da je italijansko!

Mi sicer nočemo klicati vlade na pomoč, vendar bi bilo dobro, da bi vlada vsaj nekoliko varovala avtoriteto škofovo, ker: čim bode izpodkopana avtoriteta cerkvena, avtoriteta vlade pade sama ob sebi! Kdor ne spoštuje cerkvene avtoritete, klanja se vsaki drugi avtoriteti — hinavsko! Daleč so zašli naši novi moderni razkolniki tržaški! Padli so na najnižji nivo, a prišli na vrhunce domišljavosti in budalosti!

— Župnik. —

Politični pregled.

Ekspozé ministra za vnanje stvari.

Kakor je bilo že napovedano, je podal naš minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, večeraj svoj ekspozé v seji proračunskega odseka avstrijske delegacije. Ker nam ne dopušča skromno odmerjeni prostor našega lista, da bi podajali tu to razsežno izjavo po vsem nje besedilu, omejiti se moramo na to, da jo označimo v glavnih potezah.

Položenje na Vztoku. Ker so Francija, Anglija in Rusija zajamčile posojilo Grški za poplačanje vojne odškodnine, mogla se bode sedaj izvesti mirovna pogodba med Grško in Turčijo.

Manje razveseljivi so napredki v krečanskem vprašanju. Avstrija se hoče omejiti sedaj le na sodelovanje na razpravah v evropskem koncertu. Povod tem sklepu je vprašanje guvernerja na Kreti. Avstro-Ogerska ima resnih pomislekov proti kandidaturi princa Jurija Grškega. Oseba prihodnjega guvernerja ne bi imela važnosti za Avstro-Ogersko, ako bi bili odnošaji na Kreti urejeni; ali, ako se Turčija upira imenovanju tega ali onega, bi moglo to pogubno uplivati na razmere na Balkanu. Zato je Avstro-Ogerska odpovedala materijalno sodelovanje na rešenju tega vprašanja in je odpozvala svoje vojaštvo s Krete.

Odnošaji do drugih držav. V tem pogledu se sklicuje minister na prestolni govor. Ti odnošaji so istotako zadovoljivega značaja, kakor so bili opisani lani. To velja posebej o trozvezi in o naših razmerah do Rusije. Ne gledé na malo razliko v nazorih o krečanskem vprašanju smo ostali v tesni zvezi z Rusijo gledé temeljnih načel za balkansko politiko. Ker smo mi neposreden sosed Balkanu, smo prisiljeni do skrajne previdnosti ozirom na tamošnje odnošaje.

Položaj na Balkanu. Minister se nadeja, da za dogledne čase se ni bati zapletajev od te strani. Bolgarska in Srbska se vedeti korektno. Od Turčije se je nadejati, da v lastnem interesu stori konec dosedanjemu upravnemu zistemu.

Špansko-amerikanska vojna. Ta vojna mora navdajati žalostjo in skrbjo ves civilizovani svet. Te vojne nista mogla preprečiti ni posredovanje papežev, ni skrajna spravljivost Španije. Ta vojna utegne provzročiti veliko škodo v trgovinskem pogledu tudi za neudeležence. Držé se sicer stroge nevtalnitete, vendar moramo obžalovati iz srea, da je ta trda skušnja zadela regentijo s takimi vladarskimi čednostmi, in moramo le želeči, da se čim prej stori kraj tej vojni po pravičnem sklepu miru.

Gospodarstvo. Vlada se trudi, da popolni trgovinsko in gospodarsko politiko Avstro-Ogerske. Prioriteti si moramo primerno mesto na svetovnem tržišču.

Vojna mornarnica. Ta je po svoji kakovosti vredna največjega spoštovanja, po svojem številu pa ne zadošča več za varnost naših obal. Popolnoma nezadostna pa je za povspesevanje dalekosežne trgovinske akcije. Tu treba hitre odpmoči, da odpremo novih obsežij naši svetovni trgovini. Mi nočemo pridobivati kolonij, ali podpirati moramo našo trgovino. V ta namen stavlja vojna uprava letos večih zahtev. Mnogo časa ne smemo zgubljati več, ako nočemo popolnoma zaostati za drugimi državami. Ti trenotki so svetovnozgodovinske važnosti za sijaj, moč in blaginjo monarhije. Vlada hoče povspesevati duh podjetnosti. Toda nehati mora zistem, ki pričakuje vse le od države. Tu mora storiti svojo dolžnost tudi privatna ini-

cijativa. Paralelno z vojno mornarnico naj se razvija tudi naša trgovinska mornarnica. Dal Bog, da zmaga to spoznanje v širših krogih prebivalstva in da se prične nastopanje, zavedajoče se svojih ciljev, tam, kjer je vladala dosedaj brezbržnost in si niso vedeli sveta!

Po prečitaniu tega ekspozéja so govorniki označili stališče raznih strank in se je soglasno vsprejel predlog delegata Dumbé, ki izreka hvalo in zaupanje ministru za vnanje stvari.

Za tem se je vsprejel ukupni proračun ministra za vnanje stvari s 15 proti 4 glasom nemških delegatov, ki pa so izjavili, da niso glasovali tako radi vnanje politike (Verjamemo! Op. ured.), ampak iz ozirov na notranje politiko.

K položaju. V »Oesterreichische Correspondenz« čitamo nekaj zanimivih črtic o sedanjem notranjem položenju.

Prav utegne imeti »Oesterreichische Correspondenz«, ko pravi, da ključa sedanjemu položaju nima v svojih rokah grof Thun, marveč — baron Dipauli. Med ministerskim predsednikom in desnico je le ta razlika, da bi prvi hotel, naj razprava o jezikovnih naredbah teče leno naprej, da postane dolgočasna in utrudljiva za volilee in za izvoljence, dočim hoče desnica čim prej videti pred seboj novih odnošajev, ker silijo na to tudi odločnejši krogi njenih volileev. Do kakega odločnega čina pa se ne more vspeti desnica, ker niti ne ve, da-li je večina še na njeni strani. Tako meni uredništvo.

A v imenovanem listu čitamo tudi izvajanj, došlih mu iz nemških krogov in — slovenskih.

Nemški krogi trde, da dosedanje večine ni več, vsled česar so oživele nade v opoziciji. V vzajemnosti Nemcev je sedaj težišče situacije, ki prisili vlado in desnico do bolj popustljive taktike. Med Poljaki pa ni več prejšnjega čuta vzajemnosti z Čehi. Je neka struja mej Poljaki, ki dela na to, da bi zavzeništvo mej le temi in Čehi sezalo le tako daleč, kolikor zahtevajo oziro oportunitete na korist Galicije. Ako zmaga ta struja, potem se utegnejo v resnici zrahljati vezi med Čehi in Poljaki. To vs-podbuja in bodri tudi take Nemce, ki so omahovali do sedaj.

Iz slovenskega vira pa poročajo rečenemu listu, da so krogi slovanske krščanske narodne zveze globoko ozlovoljeni. Znak tega ozlovoljenja je odstop dra. Šusteršiča. Gospodarski in kulturni odnošaji v deželah, zastopanih po tej skupini, čakajo zastoj že leta na odpomoč, ki se je odrekala s prvega, ker odločilni krogi niso imeli pravega zmisla za to, pozneje po obstrukciji, sedaj pa po jezikovni razpravi, ki se bode vlekla v nedogledno daljavo. **V svoji zvezi z večino je imela ta skupina le obveze, ni pa videla nikjer, da bi se povspesovali njeni interesi.** Če tudi zveza kolikor le možno poševa posebne odnošaje v parlamentu, vendar ni jej več možno dušiti glasov, zahtevajočih, da se zveza loči od večine, ali pa naj dobi vsaj svobodo v gibanju, da bode osredotočala svojo moč na bližje interese.

V tej črtici je menda dobro označeno mišljenje, ki je zavladalo malone povsodi med Slovenci.

Slednjič je dobila »Oesterreichische Correspondenz« tudi iz vladnih krogov malo črtico. Grof Thun — tako je rečeno tam — je našel bolnika — parlament. Sedaj smo le pri začetku zdravljenja. Vrh tega pa imamo pred seboj lepo rodbinsko slavnost, katere naj bi se udeležil tudi bolnik. Moč stvari sili torej kabinet grofa Thuna, da je v prvi vrsti jubilejsko ministerstvo. Seveda je tudi res, da je temu posledica, da treba anarhističsko plast — ako je dovoljena taka prisposoba — pokrito z jubilejsko plastjo. Počakati treba torej, kaka bode definitivna kura grofa Thuna. Za sedaj pa velja: Zbornica se posvetuje, ali ne napreduje. Anarhija pa napreduje.

Domače vesti.

Častitim našim gg. naročnikom! Vsem onim, ki niso doposlali naročnine, ustavimo list dne 16. t. m.

UPRAVA „EDINOSTI“.

Odbor pol. društva „Edinost“ bode imel svojo sejo jutri, v soboto, ob 7^{1/2} uri zvečer v »Del. podp. društvu«.

K poglavju o uradovanju političkih oblasti v Istri. — Župni urad v Gročani je dobil nastopni dopis od e. k. okrajnega glavarstva v Kopru:

Nr. 6907.

An das hochwürdige Pfarramt

Gročana.

Mit Beziehung auf die Zusehrift vom 4. d. M. Zl. 62 wird dem hochwürdigen Pfarramte bedeutet, dass die Bezirkshauptmannschaft vom Landesausschusse in Parenzo für die Verfassung der Verzeichnisse der Impflinge nur die sub f. rückfolgende Drucksorte in italienischer Sprache erhalten hat, weshalb keine solche in slovenischer Sprache übermitteln werden kann, da die Bezirkshauptmannschaft nur das geben kann, was sie bekommt und der Landesausschuss über slavische Drucksorten nicht verfügt.

Es steht jedoch dem hochwürdigen Pfarramte frei, sich ein Verzeichniss mit slovenischer Aufschrift auf gewöhnlichem Papier selbst zu rubriziren, wie dies früher immer geschehen ist, bevor der Landesausschuss — um den Pfarrämtern eine Arbeit zu ersparen — für die in Rede stehenden Verzeichnisse eigene Drucksorten herausgegeben hat.

Schliesslich wird das hochwürdige Pfarramt aufgefordert, das Verzeichnis der Impflinge zusehends binnen 8 Tagen anher vorzulegen, damit die öffentliche Impfung mit derlei überflüssigen Schreibereien nicht eine Verzögerung erleide, für welche das hochwürdige Pfarramt allein verantwortlich gemacht werden müsste.

K. k. Bezirkshauptmannschaft
Capodistria am 8. Mai 1898
der k. k. Statth. Rath
Schaffenhauer m. p.

Tu pravi torej okrajno glavarstvo kopersko, da ne more dati župnemu uradu zahtevanih slovenskih tiskovin, ker jih ni prejelo od deželne odbora istrskega!! No, to pa je originalno! Po takem je zavisno od laškega dež. odbora, kedaj prično političke oblasti spoštovati jezikovno ravnopravnost! Bojimo se, da bomo morali dolgo čakati. Nasvet, naj si župni urad v Gročani sam rubricira potrebne tiskovine, je gotovo res jako komoden se stališča gospoda okrajnega glavarja v Kopru in odgovarja morda tudi njega nazorom o enakopravnosti istrskih Slovanov; vendar menimo, da je bil jako primeren odgovor, ki ga je dal župni urad v Gročani na gori navedeni dopis e. k. okrajnega glavarstva v Kopru. Ta dopis se glasi:

Št. 64.

Slavnemu e. kr. okrajnemu glavarstvu

v Kopru

se vrača notranji dopis z opazko, da se ne vzame naznanje. Njeg. ekse. ministerski predsednik je v odgovoru na interpelacijo poslancev izjavil v državni zbornici, da politična oblast v Istri na slovenske dopise slovenski odgovarjajo. Kako je pa to, da je podpisani urad na slovenski dopis dobil nemški odgovor?! Da ne bode torej nepotrebnih daljnih pisarij, se z ozirom na gorej omenjeni odgovor nj. ekse. min. predsednika zahteva slovenski odgovor; drugače bode ta dopis priča, da se na slovenske dopise v Istri od političnih oblasti ne odgovarja slovenski.

Župni urad na Gročani

dne 11. maja 1898

Josip Benkovič, župnik.

Svetolovanska moška podružnica sv. Cirila in Metoda napravi v nedeljo 26. junija t. l. vrtno veselico. Toliko na znanje drugim društvom.

Odbor pevskega društva „Kolo“ pozivlja vse člene, redne in podporne, da pridejo v nedeljo točno ob 3. uri popoldne v »Delalsko podporno društvo«, via Molin piccolo šte. 1., na velevažen pogovor.

Pevsko društvo „Skala“ v sv. Križu pri Trstu priredi dne 15. maja izlet v Ajdovščino preko Nabrežine, Šempolaja, Gorjanskega, Komna, Rihemberga v prelepo Ajdovščino. Odhod iz sv. Križa bode ob 8. uri zjutrej izpred društvene gostilne v sv. Križu. Društvo »Skala« se odpelje na vozovih odičenih slovenskimi zastavami, v vsakem vremenenu. V Ajdovščini bode »Skala« sodelovala na veselici, ki jo priredi »Pevsko in bralno društvo v Ajdovščini« ob 4. uri popoldne, v slučaju lepega vremena na vrtu g. Bratine, v slučaju neugodnega vremena pa v dvorani z sledečim vspešdom: 1.

A. Nedved: »Majnikova pesem«, mešan zbor, poje Ajdovsko pevsko društvo. 2. Iv. Zajc: »Crnogorac Crnogorki«, možki zbor, poje pevsko društvo »Skala«. 3. * * *: »Kvišku sreča«, koračnica, tamburaški zbor. 4. Gr. Rihar: »Savica«, možki zbor, poje ajdovsko pevsko društvo. 5. Hr. Volarič: »Vesela družba«, mešan zbor, poje pevsko društvo »Skala«. 6. * * *: »Venec hrvatskih narodnih pesmi«, tamburaški zbor. 7. M. Hubad: »Slepec«, mešani zbor, poje ajdovsko pevsko društvo. 8. Iv. Zajc: Popotnica »Nikole Jurisica«, možki zbor poje pevsko društvo »Skala«. 9. * * *: »Naprej zastava slave«, tamburaški zbor. 10. Iv. Šraup: »Kje dom je moj«, mešan zbor, poje ajdovsko pevsko društvo. 11. Ivan Bole: Himna pevskega društva »Skala« iz sv. Križa pri Trstu, poje pevsko društvo »Skala«. 12. * * *: »Pzi zibel«, tamburaški zbor. 13. Dr. Hostoik: Šaloigra »Krojač Fips« v enem dejanji, izvršuje pevsko društvo »Skala«. 14. * * *: »Oj Hrvati, oj junaci«, tamburaški zbor. 15. Srečkanje in svobodna zabava.

Ker je program jako obširen, in ker ima pevsko društvo »Skala« velike stroške, nadejamo se obile udeležbe naših narodnjakov.

Združeni odbor.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 20. aprila poslali: Slavna kmetska posojilnica na Vrhniki 30 gold. — Podružnica v Šempasu 16 gld. 30 nvč. — Slavna posojilnica v Konjicah 25 gld. — Iz nabiralnika v gostilni g. Jožefa Selaka na Bučki 2 gld. 50 nvč. — Ženska podružnica v Gorici za l. 1897. še 28 gl., za leto 1898. pa 22 gld. letnine po blagajničarici g. A. Drufovki. — Č. g. F. Gomilšek, provizor v Jarenini, 10 gl., katere so zložili veseli gostje na godovanju č. g. župnika Jožefa Čičeka v Jarenini. — V veseli družbi treh Petrov, treh Jožefov in dveh Janezov v Rutarjevi gostilni v Dolinčicah nobran 1 gl. — Iz nabiralnika g. Jožefa Pavla v Dolinčicah 2 gl. 33 nvč. — Podružnica za Beljak in okolico 14 gl. — Slavno uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani po g. Nolliju nabranih 407 gl. 38 ac. — Podružnica v Radovljici po g. Fürsagerju 47 gl.

Iz gornje okolice nam pišejo: Dne 1. maja t. l. sem bil se napotil v lepo Lipico. Isti dan je bil tam navadni ples na velikem »barjarju«. Gledal sem to in ono in sem zapazil, da tamkaj, kjer bivajo skoro edino le Slovence, ni nobenega slovenskega napisu, marveč, da so isti le nemško-italijanski in italijanski. Ob urodu v lipijski gozd je tudi samo nemško-italijanski napis. Istotako je tudi na Miramaru. Ni čuda, če si Italijani veselo in vsem zadovoljstvom manejo roke ter se smejejo, ko vidijo, da ni slovenskih napisov niti tam, kjer bivajo le Slovence, a oni pa imajo svoje, tudi kjer nimajo svojih ljudi! Enakopravnost!

Iz Sv. Križa pri Trstu. Prvega maja smo imeli pri nas ljudski ples. Vsa zabava se je zvršila lepo in v redu. Veselilo me je, ko sem zapazil, da so se »partarce« odičile lepimi narodnimi trakovi, na kar se ni mislilo prejšnja leta nikdar. Posebno sti se odlikovali Marija Košuta in Marija Verginela, kateri sti tudi pevki v naši »Skali«. Naša domača godba je svirala tega dne prav dobro ter smo se še pozno v noč dobro zabavali pri dobri kapljici v konsumnem društvu.

V odgovor. S Proseka smo prejeli in objavljamo:

Da se resnica prav spozna,

Je treba čuti dva zvonà.

Tako velja tudi za notico, objavljeno v »Edinosti« št. 70 »Prošnja do e. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu«. Nekdo, ki hoče nalašč prikrivati dejstva in poročati neresnico, spravi se je na e. kr. poštni urad na Proseku in je obdolžil istega gorostasnosti in nezakonitosti. V svoji prošnji trdi ta brezvestnež, da leže poštne pošiljatve, namenjene za Kontovelj, po celih 8 ali 14 dnij na tukajšnjem poštnem uradu, kar je gola izmišljotina, kajti po naredbi e. kr. ravnateljstva pošte in brzjava od 19. aprila 1894. št. 13.096. so morajo dostavljati poštne pošiljatve za Kontovelj štirikrat na teden, in sicer vsako nedeljo, torek, četrtek in soboto. To dostavljanje tudi vestno in točno izvršuje moj poštni sel. Glede tirjanja dostavnine pa zahteva moj sel le toliko, nič več in nič manj, kolikor sme zahtevati po zakonitih tarifah. Tudi to se ne vjema z resnico, da se ni dostavilo pismo, ker ni adresat hotel plačati dostavnine; ker ne en

sam, ampak dosti jih je, ki nič ne plačajo z izgovorom: plačamo že drugikrat.

Ako želé pa Kontoveljci, da se jim poštnje pošiljatve uročavajo vsaki dan v tednu in da se jim da poštna škrinjica, ter da bi se jim razprodajale poštne znamke, naj se obrnejo naravnost na slavno ravnateljstvo pošte in brzjava z uljudno prošnjo, naj blagovoli vstreči njihovi želji, ne pa po novinah infamno neresnico blatiti in ometavati nedolžne.

Ivan Nabergoj, ml.

e. kr. poštni upravitelj.

Prošimo jasnosti! Pišejo nam s Kranjskega: Za časa nesrečnega domačega boja se je bilo zgodilo, da so slovenski deželni odborniki kranjski volili Nemea dr. Schafferja v deželni šolski svet skoro popolnoma slovenske dežele. To je bil korak, ki je narodni stranki opetovano hodil na pot. Sedaj se je dosegla sloga med slovenskima strankama na Kranjskem in človek bi mislil, da storiti vsaka vse, da se izbrisejo žalostna znamenja minolosti. Toda zdi se, da nekateri gospodje ne morejo tako lahko opustiti ljubezničenja z Nemei. Da je to res, nam priča ravno dr. Schaffer, ki je tudi po slogi še vedno člen deželnega šolskega sveta. Temu možu bi bilo treba korenito pojasniti stališče, ter mu povedati od tiste strani, ki ga je postavila v deželni šolski svet, da je »ljubezen proč« in da naj uvaža zakone najnavadnejega takta in naj izvede posledice. »Slovenec« pa trdi javno, da je dr. Schaffer ravno po slovenskega deželnega odbora milosti še vedno člen deželnega šolskega sveta. »Slovenec« izjava je vzbudila precej viharja med občinstvom. Ali bodo gospoda molčali na to očitanje? Sedej pričakujemo odločnih dejanj od slovenskih deželnih odbornikov napram poštenjaku dr. Schafferju. Mož, ki je minolo soboto zopet nastopal v ljubljanski kazini kakor voditelj kranjskih Nemcev, pač ne zasluži pardoniranja. Le tako zapro pot vsakemu krivemu domnevanju, sumu in dvomu!

Na vsaki način mora slovenski svet zahtevati sedaj jasnosti gledé te stvari.

Zdravniška postaja je pomagala meseca aprila v 758 slučajih. 526-krat na postaji sami in 232-krat zunaj. Največkrat, 37-krat, dne 15. aprila, najmanjkrat, 14-krat, dne 7. aprila.

Rojstva in smrti v Trstu v tednu od 1. do 7. t. m. Rojenih je bilo 124; od teh 72 moških in 52 ženskih; umrlo je pa 57, od teh 38 moških 19 ženskih.

Sestanek slovanskih novinarjev v Pragi bode imel velik upliv ne samo za slovansko vzajemnost, ampak tudi za politiko. Dosedaj so ustvarjale javno menenje v Avstriji madjarske in posebno nemške novine, a na 18 milijonov Slovanov se ni imelo nobenega ozira, ker niso bili Slovani prav nič organizovani, kakor so Nemei in Madjari, ter so se Slovani poznavali medsebojno manje, nego o Kitajcih in Amerikanih. Temelj in začetek zjedinenju slovanskega tiska v Avstriji se ustvari na sestanku slovanskih žurnalistov v zlati Pragi. Na tem shodu se utrdi duševna jedinstvo in sloga Slovanov; spoznajo se pojedini zastopniki slovanskih listov ter se odloči, kako bi se moralo složno postopati v slov. časopisih, da se zjedini organizacija in postopanje slov. tiska. Ta sestanek bode torej velike važnosti za avstrijske Slovane. Zato, da bode sestanek še sijajnejši, otvori se istodobno razstava čeških arhitektov in inženirjev ter se priredi velika slavnost za proslavo stoletnice rojstva Fr. Palackeja, kateri bode predsedoval ukupno z izbornim odborom, sam župan kraljeve zlate Prage, dr. Podlipny. Vsi gosti, kateri se priglase začasa, se pogoste gostoljubno od samega mesta Prage. Za iste goste se pripravljajo tudi velike narodne slavnosti v pantheonu češkega muzeja, na zofinskem otoku in v narodnem gledališču. Dopisi naj se odpošiljajo na: Slavnostni výbor Palackého v Praze (Stara Rychta).

P. Josip Ptašinski.

Razprava radi zadnjih demonstracij in izgrediv o priliki konferene o. Pavissieha. Obsojeni so bili:

20-letni mehanik Comiei Anton iz Trsta na 5 dni zavora, ker je kričal »Doli z škofom«;

28-letni trgovinski agent Haipel Karol iz Trsta na 3 dni zavora, ker je klical množici pred kavarno Chiozza »Naprej«;

17-letni mizar Pelizzon (Pelicon) iz Trsta, na 5 dni zavora radi upornosti;

Marcello Dudovich, ki ni prišel na razpravo, na teden dni zapora radi razgrajanja in ker se ni kotel odstraniti z borznega trga na povelje polie. inspektorja;

Bruno Ferluga na en teden ter Adolf Peterlin in Aleksander Caleich vsaki na dva tedna zapora, ker so kričali »Izpusti, izpusti!«, ko so pol. organi aretovali nekatere demonstrante;

30-letni kočijaž Fran Pellegrini iz Gorice, pristojen v Buje, na 5 dni zapora, radi upornosti, ker ni izpolnil povelje redarja;

23-letni kočijaž Alojzij Cerkvenik iz Sežane radi istega prestopka na 10 dni zapora.

Proti 19-letnemu trgovinskemu agentu Rudolfu Cosmini, zatoženemu, da je kričal »Izpusti, izpusti!«, ko je redar J. Forza, odvajal v zapor jednega demonstranta, se je razprava odložila, ker ni prišla neka prič.

Brivce Josip Zebochin, zatožen da je kričal »Doli z duhovščino in klerikalizmom«, je bil oproščen radi pomanjkanja dokazov.

Tatvine. Gostilničar Jos. Portuese je naprosil predvčeršnjem slikarja Josipa D., naj mu ide k urarju po njegovo zlato uro. Slikar je šel po uro, ali gostilničar ni videl več ni njega ni ure.

Predvčeraj je zmanjkalo livarni v Škledju cevij, vrednih 23 gld. Tatje so bili najdeni in tudi cevi so bile rešene in vrnene livarni.

Polietjske vesti. Dragotin Widmann je našel včeraj popoldne v ulici Stadion srebrno zapestnico.

Neki pes je ugrizel dne 10. t. m. 17-letnega zidarja Ivana Mevlo in Antonijo Lipot. Pes je bil last kmeta Valentina Legiša.

Predsinoči zvečer ob 9. uri je bil ustavljen na južnem kolodvoru 12-letni student Henrik Haker iz Ljubljane, ki je bil pobegnil od starišev.

23letni Manfredo Romeo trgovce iz Palerma, v Italiji je ukradel danes popoldne v ulici Porte št. 14 bicikel ter se je odpeljal z njim proti Miramaru. Polietija je obvestila o tem redarstvo v Barkovljah telefonično. Redar je počakal tatu in ga je aretirat. Navzoč je bil tudi lastnik bicikla.

Koledar:

Danes v petek 13. maja: Servacij, škof, Glicerija muč. Jutri v soboto 14. maja: Bonifacij muč. Pahonj, opat.

Solnčni:

Izhod ob 4. uri 9 min.

Zahod „ 7. „ 44 „

Lunini:

Izhod ob 1. uri 18 min.

Zahod „ 11. „ 51 „

Ta je 20. teden. Danes je 132. dan tega leta, imamo torej še 233 dni.

Narodno gospodarstvo.

Poročilo ravnateljstva „Trgovske-obrtne registrirane zadruge v Gorici“ z neomejenim jamstvom, za opravljeni meseci april 1898.

1. Število zadržnikov dne 1. aprila 1898.	835
Naraslo tekom meseca za	28
Padlo tekom meseca za	1
Število zadržnikov dne 1. maja je znašalo	862
2. Število deležev dne 1. aprila	1483
Priraslo deležev tekom meseca	56
Odpadlo „ „ „	1
Število deležev dne 1. maja je znašalo	1538
3. Svota vplačanih deležev do 1. aprila	kron 26817-70
„ „ „ tekom meseca	7429-—
„ izplačanih „ „ „	6-—
Svota vplačanih deležev dne 1. maja.	kron 34240-70
Svota podpisanih deležev po 150 gld.	kron 461400-—
4. Predumov je bilo izplačanih 1. aprila	kron 112713-38
Priraslo tekom meseca	17997-—
Odplačalo „ „ „	827-38
Stanje predumov dne 1. maja	kron 129883-—
5. Dopolnilni sklad znašal je 1. aprila	kron 2727-70
Tekom meseca doplačalo se je	1096-80
Stanje dopolnilnega sklada 1. maja	kron 3824-50
6. Od 1. decembra do danes prosilo je 185	
prositeljev za predumje v znesku	kron 217046-38
Dovolilo se je v znesku	136600-—
Izplačalo „ „ „	131156-38
7. Hranilne vloge znašale so 1. aprila	kron 78359-32
Vložilo se je tekom meseca	15856-36
Izplačalo „ „ „	13740-—
Stanje hranilnih vlog dne 1. maja	kron 80475-68
v 88 knjižicah povprek po 914 kron 53 vin.	
8. Gotovine v blagajnici 1. aprila in pri	
poštni hranilnici	kron 5152-94
Svota prejemkov tekom meseca in pri	
poštni hranilnici	40027-22
Svota izdatkov tekom meseca in pri poštni	
hranilnici	40403-97
Saldo v blagajnici dne 1. maja in pri	
poštni hranilnici	kron 4776-19
9. Denarnega prometa blagajnice od dne	
1. aprila do dne 1. maja	kron 85584-13

Hranilne vloge obrestujejo se po 4 1/2 %.

Predumji vračajo se v enem ali večtedenskih obrokih z obrestni vred po dogovoru. — Posojila na krajši čas na menjico se obrestujejo po 5-7 1/2 %. — Seja ravnateljstva je vsaki ponedeljek ob šesti uri.

Občni zbor „Posojilnice v Pulju“ se je vršil 25. m. m. Iz obračuna za leto 1897. je bilo razvidno, da je denarni promet na matiei v Pulju in na podružnici v Pazinu znašal nad pol milijona goldinarjev. Hranilnih vlog je imela posojilnica kakih 170.000 gl., posojil pa 230.000 gl. Čistega dobička je bilo gl. 654-63, kateri se je vespriložil rezervnemu fondu. Ta posojilnica bi bila gotovo napredovala še lepše, da nisti bili zadnji dve leti toli slabi za ubogo ljudstvo, kakoršnjih se že ne spominjamo. Umevno je torej, da dolžniki niso mogli v polni meri odgovarjati svojim dolžnostim. Pa tudi hranilnih vlog bi moralo biti veliko več, kajti obresti po 4 1/2 % so dovolj visoke.

Naši imoviteji ljudje imajo mnogo denarja izposojenega pri raznih osebah, katerega, v slučaju slabih letin, ne morejo izterjati. Ako bi imeli ta denar v posojilnici, bi mogli priti do njega vsaki hip in ne bi se jim trebalo klanjati drugim, osobito ne narodnim protovnikom.

Pomogli bi s tem sebi in bližnjemu in narodna stvar bi napredovala lepše. Ni dosta, da je človek rodoljub le na jeziku, ampak rodoljubje moramo kazati v dejanji, vsikdar in povsodi.

Zadnje vesti.

Madrid 13. O včeršnjem spopadu pri Cardenas (na Kubi) je padlo 12 sovražnih krogel proti španski ladiji »Antonio Lopez«, ki pa je, ne mené se za to, nadaljevala boj, dokler ni bila prisiljena ostaviti boja radi pomanjkanja streljiva. »Lopez« je imela le jeden top. Poskus Amerikanov, da bi hkratu stopili na kopno pri Cieufugos in Cardenas priča, da obstoji kombinovani načrt z ustaši. Poslednji so doživeli hud poraz, ko so se hoteli koncentrirati.

London 13. Na Filipinih so baje uprav anarhiški odnošaji. Tudi admiral Dewey ne more opravi ničesar, ker se ustaši odtegujejo vsakemu nadzorstvu. Španija se brani proti temu, da bi izročila Manilo. Dewey odlašja z obstreljevanjem, ker se nadeja, da doseže svoj cilj z izstradanjem. Španci trde, da so dovolj preskrbljeni z živili.

Port-au-Prince 13. (Glavno mesto republike Haiti.) Admiral Sampson je dospel včeraj z 9 ladijami blizu San Juan de Portorico ter je bombardoval trdnjavo Morro, ki je odgovorila na streljanje. Trdnjava je porušena. Tuji konzuli in tisoči prebivaleev beže v notranjost.

London 13. Poskus Amerikanov, stopiti na kopno pri Cardenasu, se ni posrečil. Jedna ameriška ladija je bila razpršena v zrak, jeden španski šrapnel je užgal nje zalogo streljiva. To je bil prvi neuspeh Amerikanov. Poveljniki ameriških ladij pridejo pred vojno sodišče, ker so izvršili napad brez višega povelja. Poveljstvo mornarice v Washingtonu je izdalo resna navodila ladijam, ki blokirajo Kubo, naj se ne izpostavljajo španskim baterijam, nasejanim po obrežju.

Budimpešta 12. O ekspozicju ministra za vnanje stvari se je vnela živahna razprava. V svojem odgovoru na razna vprašanja je rekel mi-

nister za vnanje stvari, da trozveze ne treba omejnati še posebej, ker je sklenjena za dolgo za leta. Kar se pa dostaje notranje politike, je menil grof Goluhowsky da mora le žeteti, da bi se nehali sedanji obupni odnošaji ter da se poravnajo nasprotstva.

Dunaj 13. Včerajšnja izvajanja ministra za vnanje stvari odobrujejo malone vsi listi.

Budimpešta 13. Večina listov so jako zadovoljni z ekspozic-jem grof Goluhowskega.

Izgredi v Italiji.

Rim 13. Glasom poročil, došlih vladi je včerajšnji dan prošel popolnoma mirno.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 12. (Izv. brzojavka). Tudi današnja borza je bila razburjena. Mast je poskočila zopet od 650 na 670 ct., koruza ostala na 41 3/4, pšenica pa je zopet pala od 178 1/2 na 163.

Dunajska borza 13. maja 1898.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101-80	102-—
„ v srebru	101-70	101-80
Avstrijska renta v zlatu	121-90	121-25
„ v kronah	101-85	101-90
Kreditne akeije	357-—	357-75
London 10 Lsr	120-90	120-80
Napoleoni	9-55	9-56
20 mark	11-78	11-77
100 ital. lir	44-35	44-30

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za maj-juni 15-—15-05. Pšenica za september 10-85 do 10-87. Oves za spomlad ——1-—. Rž za september 8-20 do 8-22. Koruza za maj-juni 1898. 6-16 do 6-18.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slabo — Prodaja — meterskih stotov. Vreme: lepo.

Havre. Kava Santos good, average za maj 36-50 za september 37-25 frankov za 50 klg.

Hamburg. Santos good average za mesec maj 30-25 za juli 30-50 za september 30-50 za december 31-—.

ZAHVALA.

Podpisano predsedništvo pevskega društva »Zarja« v Rojanu, ter odseka »Tamburaškega zbora Rojanskega« se najtopleje zahvaljuje slavnemu »Obrotniskemu društvu« (Narodni dom) v Barkovljah, ki je radovoljno prepustilo svoje prostore za prireditve naših zadnjih veselí, g. pevovodju Ražmu, ki se je toli trudil, da sti veselici dosegli lepi vspeh, kakor tudi vodji tamburaškega zbora, gospodu Vogriču.

Nadalje bodi izrečena zahvala diletantom gg. A. Bremieu, Bazovskemu, I. Petriču in Vogriču, gospodičinam K. Piščančevi in I. Gržinovi. Najlepša hvala tudi vsem tistim gospodom, ki so nam poslali svoje darove, in onim, ki so nam naklonili preplačila, ter vsem drugim, ki so pripomogli, da sti se dve zadnji koncertni veselici izvršili toli lepo. Bog plati!

V Rojanu, dne 9. maja 1898.

Josip Katalan,

predsednik pevskega društva »Zarja« v Rojanu, ter odseka tamb. zbora Rojanskega.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Braunan na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana novovrstna lesena zastirala (Rouleaux), zatvornice in oboknice na valjček. — Cenik gratis.

Agentje za privatne odjemalce se iščejo.

TISKARNA GUTENBERG

filijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „STYRIA“
Sackstrasse 13 GRADEC Sackstrasse 13

Tovarna za obrtne in Conto-knjige.

(Sistem „Patent Workmann Chicago“)

Raztrirni zavod in knjigoveznica.

Priporoča se za prijazne naročbe s zadržilom primernih cen in točne postrežbe.

IZDELOVALNICA VSEH TISKOVIN.

časnikov, rokotvorov v vsakem obsežju, brošur, plakatov, cenikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listkov, jedilnih list, vabil itd. — Bogata zaloga glavniht, Conto-Corrent-Knjig, Saldi-Conti, Fakture, Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, meničnih, časo-zapudih in knjig za kopiranje, vseh pomožnih knjig, raztrirnega (črtanega) papirja, svilenega papirja za kopiranje, listkov iz kavečka za kopiranje, skledic za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljna pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika:

ARNOLDO COEN v TRSTU, v ulici delle Acque št. 5.